ጎሕ ቤቶች ባንክ
BETOCH BANK

ጎሕ ቤቶች ባንክ አክሲዮን ማሕበር (በምሥረታ ላይ ያለ)

መመሥረቻ ጽሑፍ

ሚያዝያ, 2013ዓ.ም

አዲስ አበባ

የጎህ ቤቶች ባንክ አክሲዮን ማህበር መመሥረቻ ጽሑፍ

እኛ ስማችን፣ ዜግነታችን፣ አድራሻችንና የአከሲዮን ይዞታችን ከዚህ በታች የተመለከተው የአክሲዮን ማህበሩ አባላት በኢትዮጵያ ሕግ በተለይም በ1952 ዓ.ም በወጣው የንግድ ሕግ ፣ በንግድ ምዝገባና ፍቃድ አዋጅ ቁጥር 980/2008፣ በባንክ ሥራ አዋጅ ቁጥር 592/2008 ከነማሻሻያውና አግባብነት ባላቸው የብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች መሰረት ጎህ ቤቶች ባንክ አክሲዮን ማህበርን ለማቋቋም በመወሰን ይህን መመሥረቻ ፅሑፍ እንደዚሁም ከዚህ ጋር የተያያዘውን የመተዳደሪያ ደንብ አውጥተን በስማችን አንፃር የተመለከተውን አክሲዮን ለመግዛት ተስማምተናል፡፡

አንቀጽ አንድ

የባላአክሲዮኖች ስም፣ ዜግነት፣ አድራሻና የአክስዮን ይዞታ

የባላአክሲዮኖች ስም ፣ ዜግነት፣ አድራሻና የአክስዮን ይዞታ የሚከተለው ነው

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዜግነት	አድራሻ			የአክሲዮን ይዞታ በብር	
			ክልል	ዞን/ክ/ከ	ወረዳ	የተከፈለ	የተፈረመ
						ድምር	

አንቀጽ ሁለት

የማህበሩ ስም

የማህበሩ ስም "ጎህ ቤቶች ባንክ አክስዮን ማህበር" ነው፡፡

አንቀጽ ሶስት

የማህበሩ ዋና መ/ቤት እና ቅርንጫፎች

1. የማህበሩ ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ቦሌ ክ/ከተማ፣ ወረዳ 02 የቤ/ቁ አዲስ ነው፡፡
2. ማህበሩ ቅርንጫፎቹን በኢትዮጵያ ውስጥ ሊያቋቋም ይችላል፡፡

አንቀጽ አራት

የማህበሩ የንግድ ዓላማዎችና ተግባራት

ማህበሩ በአጠቃላይ በሀገሪቱ ህጎች መሰረት የባንክ ንግድ ሥራ ያከናውናል፡፡ ይህ አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል፡፡

1. ተቀማጭ ገንዘብ ከሕዝብና ከገበያ ይሰበስባል፤
2. የተሰበሰበውን ገንዘብ በዋናነትእንደሁኔታው በአጭር፣ በመካከለኛና በረጅም ጊዜ በሚከፈል ለቤቶች ግንባታ፣ እደሳ፣ ማሻሻያና ግዥ ብድር ያውላል፣ እንዲሁም እንደ አስፈላጊነቱ የአጭርና የረጅም ጊዜ ብደሮችን ለማናቸውም ዘርፎች በተለያዩ መንገዶች ይሰጣል፤
3. በሀገር ውስጥ የቤቶችና የህንጻዎች ግንባታን ያበረታታል፤
4. የወጪና ገቢ ንግድን ፋይናንስ ማድረግ ፣ የዓለም አቀፍ ባንክ አገልግሎት መስጠት፣ በውጭ ምንዛሪ ግብይት መሳተፍ፤ የሃዋላ አገልግሎት መስጠት፣ በክፍያ ስርአት መሳተፍ፣
5. የቃል ኪዳን ሰነዶችን ፣ ቼኮችን ፣ ድራፍቶችን ፣ቢሎችንና ሌሎች ተመሳሳይ የባንክ ሰነዶችን ማውጣት፤
6. ለሙስሊሙ ማህበረሰብ ተስማሚ የሆነ የባንክ አገልግሎት መስጠት፣
7. በደንበኞች ስም አክሲዮኖችን መሸጥና ገንዘብ ማስተዳደር፤

8. የሶስተኛ ወገን ፈንድ በአደራ ማስተዳደር ፤

9. ሌሎች የተለመዱና ተዛማጅነት ያላቸውን የባንክ አገልግሎት መስጠት።

አንቀጽ አምስት

የማህበሩ አክሲዮኖችና ዋና ገንዘብ

1. ማህበሩ ብዛታቸው 1,143,923 (አንድ ቢሊዮን አንድ መቶ አርባ ሶስት ሺህ ዘጠኝ መቶ ሀያ ሶስት) የሆኑ እኩል ዋጋ ያላቸው፤ አንድ አይነትና የተመዘገቡ ተራ አክሲዮኖች አሉት። ከዚህ ውስጥ 540,264 (አምስት መቶ አርባ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳ አራት) አክሲዮኖች ሙሉ በሙሉ ክፍያ ተፈፅሞባቸዋል።
2. የአንድ አክሲዮን ዋጋ ብር 1,000 (አንድ ሺህ) ነው።
3. የማህበሩ የተፈረመ ካፒታል ብር **1,143,923,000** ነው።
4. የማህበሩ የተከፈለ ካፒታል ብር **540,264 ,000** ነው።
5. ባለአክሲዮኖች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተመለከተውን የተፈረመ ካፒታል ማህበሩ በተቋቋመ 18 ወራት ውስጥ ከፍለው ማጠናቀቅ ይኖርባቸዋል። የመክፈያ ጊዜው ካለፈ በኃላ ድርሻውን በወቅቱ ላልከፈለ ባለአክሲዮን ማኅበሩ ክፍያው እንዲደረግ በደብዳቤ ይጠይቃል። ባለአክሲዮኑ ደብዳቤ በደረሰው 60 ቀናት ውስጥ ክፍያውን ባያጠናቅቅ ማኅበሩ ያልተከፈለባቸውን አክሲዮኖች በሀራጅ ለመሸጥ ይችላል።
6. አክሲዮኖችን በጋራ መግዛት ይቻላል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ ከባለአክሲዮኖቹ አንዱ በሌሎች በመወከል በባለአክሲዮኖች ጉባዔ ይካፈላል፣ የሌሎች ሁሉ ተጠሪም ይሆናል።
7. ማንኛውም ሰው ብቻውንም ሆነ ከባለቤቱ ወይም ዕድሜያቸው ከ18 ዓመት በታች ከሆኑ በአንደኛ ደረጃ ከሚዛመዳቸው ሰዎች ጋር በመሆን የማህበሩን የተፈረመ ካፒታል ከአምስት በመቶ በላይ አክስዮን ሊይዝ አይችልም።
8. በሌሎች ባንኮች ተደማጭነት ያለው ባላአክሲዮን በዚህ ባንክ ውስጥ አክሲዮን መግዛት አይችልም።

አንቀጽ ስድስት

የትርፍ ክፍፍል

1. የንግድ ሕጉ ቁጥር 452 እስከ 459 እንደተጠበቀ ሆኖ የትርፍ ክፍፍሉ የሚፈፀመው የማህበሩ ዳይሬክተሮች ቦርድ በሚያቀርበው የውሳኔ ሃሳብ መሰረት ነው። የውሳኔ ሃሳቡም የሚቀርበው ከተጣራ ትርፍ ላይ ታክስ ፣ ሕጋዊ መጠባበቂያዎች፣ የቀደመ ኪሳራ እና ሌሎች መቀነስ ያለባቸው ሂሳቦች ከተቀነሱ በኋላ በዓመታዊ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ሲፀድቅ ነው።
2. የባለአክሲዮኖች የትርፍ መጠን የሚሰላው በማህበሩ ውስጥ የተከፈለ ካፒታል መጠንና የተከፈለ ካፒታል በበጀት ዓመቱ የተከፈለበት ጊዜ ግምት ውስጥ በማስገባት ነው።

አንቀጽ ሰባት

ለአደራጆች ና መሥራቾች የተወሰነ ትርፍ

1. የባንኩ መሥራቾች ባንኩ ትርፍ ማግኘት ከጀመረበት ሶስተኛ የበጀት አመት ጅምሮ ለሶስት ባንኩ አትራፊ ለሆነባቸው ዓመታት ከባንኩ የተጣራ ትርፍ ውስጥ 8(ስምንት) በመቶ በማህበሩ ውስጥ ባላቸው አክሲዮኖች ድርሻ መጠን ይከፋፈላሉ።
2. የባንኩ መሥራቾች የሚባሉት ለማህበሩ ምስረታ መነሻ ካፒታል ያዋጡ፥ የምስረታ ስጋት የተሸከሙና በማህበሩ የመጀመሪያ መመሥረቻ ጽሑፍና መተዳደሪያ ደንብ ላይ የፈረሙት ናቸው።

አንቀጽ ስምንት

የባለ አክሲዮኖች ኃላፊነት

የባለአክሲዮኖች ኃላፊነት የሚወሰነው በማህበሩ ውስጥ ባላቸው አክሲዮን ድርሻ ነው።

አንቀጽ ዘጠኝ

የማህበሩ አደረጃጀት

ማህበሩ የሚከተሉት አደረጃጀቶች ይኖሩታል፤

1. የባለአክስዮኖች ጉባኤ
2. የዳይሬክተሮች ቦርድ
3. ኦዲተሮች
4. ዋና ሥራ አስፈፃሚ

Federal Documents Authentication & Registration Agency Addis Ababa (Branch Tel Office)

20/09/13

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ NATIONAL BANK OF ETHIOPIA 10

አንቀጽ አሥር

የባለአክስዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ

1. የባለአክስዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ የማህበሩ የበላይ አካል ነው።
2. በንግድ ህጉ የተመለከቱት እንደተጠበቀ ሆኖ የባለአክስዮኖች ጉባኤ ሥልጣንና ተግባር በማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ ይገለፃል።

አንቀጽ አሥራ አንድ

የዳይሬክተሮች ቦርድ

1. ብዛት፣ሹመትና የአገልግሎት ዘመን

1.1. የማህበሩ ዳይሬክተሮች ቁጥር ዘጠኝ ነው።

1.2. የመጀመሪያዎቹ ዳይሬከተሮች በንግድ ሕጉ ቁጠር 350 (1) መሰረት በዚህ መመስረቻ ጽሀፉ የተሾሙት የሚከተሉት ናቸው፣

1.2.1. አቶ ጌታሁን ናና ጀምበር

1.2.2. አቶ ገ/የሱስ ኢጋታ ሲማ

1.2.3. አቶ ከፈኒ ጉርሙ ገመዳ

1.2.4. ዶ/ር ኢ/ር ውብሸት ዝቅአለ መንገሻ

1.2.5. ወ/ሮ ፋሲካ ከበደ ተመሰለው

1.2.6. ወ/ሮ ፅዮን አድማሱ

1.2.7. ኢትዮ ላይፍ ጀነራል ኢንሹራንስ አ.ማ

1.2.8. አቶ በላቸው ሁሪሳ

1.2.9. ሬድዳዋ ሞተርስ ኃላ.የተ.የግ.ማ

1.3. ቀጣዮቹ ዳይሬክተሮች በባለአክሲዮን ጠቅላላ ጉባኤ ይመረጣሉ።

1.4. የዳይሬክተሮች የአገልግሎት ዘመን ሶስት ዓመት ነው።

1.5. የዳይሬክተሮች እንደገና የመመረጥ መብት በብሔራዊ ባንክ መመሪያ መሰረት ይወሰናል።

2. ሥልጣንና ተግባር

የዳይሬክተሮች ቦርድ ሥልጣንና ተግባር እንደሚከተለው ይሆናል፥

2.1. የማህበሩን ዋና ሥራ አስፈፃሚ መሸምና መሻር፣

20/09/13

2.2. የማህበሩን አጠቃላይ አመራር፥ ስራና አስተዳደር መቆጣጠርና መከታተል፣

2.3. የማህበሩን የሥራ አደራጃጀት፥ ስርዓት፥ መዋቅር፣ የደመወዝ ስኬልና የውስጥ ፖሊሲዎችን ማጽደቅ፣

2.4. የባለአክስዮኖችን ጠቅላላ ጉባኤ መጥራት ፣

2.5. ለባለአክስዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ የማህበሩን ዓመታዊ ሪፖርት ማዘጋጀትና ማቅረብ፣

2.6. በባለ አክስዮኖች ጠቅላላ ጉባኤ የሚሰጡ ሌሎች ተግባራት ማከናወን፣

2.7. ሕጉ በሚፈቅደውና አስፈላጊ እስከሆነ ድረስ ሥልጣኑን ለዋናው ሥራ አስፈፃሚ መስጠት።

3. ኃላፊነትና ተጠየቂነት

ዳይሬክተሮች ፤

3.1. በሕግ፣ በመመሥረቻ ፅሑፍ፣ መተዳደሪያ ደንብና በባለአክስዮኖች ጉባኤ የተሰጣቸውን ሥልጣን ለመወጣት በጥንቃቄ መሥራት ይኖርባቸዋል፣

3.2. በቅን ሒሊናና በትጋት የመሥራት ግዴታ አለባቸው፣

3.3. ለማህበሩ ጉዳት የሚያመጡ ሥራዎችን እያወቁ ድርጊቱ እንዳይፈፀም ለመከላከል ወይም የጉዳቶችን ውጤት ለማቃለል የሚቻላቸውን ያላደረጉ ከሆነ በአንድነትና በነጠላ ይጠየቃሉ፣

3.4. ማህበሩን በአንድነት ይወክላሉ፣

3.5. ግዴታቸውን ያጎደሉ እንደሆነ በአንድነትና በነጠላ ኃላፊዎች ይሆናሉ፣

<u>አንቀጽ አሥራ ሁለት</u>

<u>የዋስትና አክሲዮኖች</u>

1. ዳይሬክተሮች በማህበሩ በሚያገለግሉበት ጊዜ ሁሉ በማህበሩ ካላቸው አክሲዮኖች ውስጥ የብር 50000 (50 አክሲዮኖች) መያዝ ሆነው በማህበሩ ይቀመጣሉ፣
2. በመያዣነት በማህበሩ የተቀመጡት አክሲዮኖች የሚለቀቁት ዳይሬክተሮች ከሓላፊነታቸው ሲነሱና ግዴታቸውን መወጣታቸው ሲረጋገጥ ነው።

<u>አንቀጽ አሥራ ሦስት</u>

ዋና ሥራ አስፈፃሚ

1. ዋና ሥራ አስፈፃሚ በዳይሬክተሮች ቦርድ ይሾማል፡፡
2. የዋናው ሥራ አስፈፃሚ ሥልጣን፣ ተግባርና ሃላፊነት በመተዳደሪያ ደንብ ውስጥ ይገለፃል፡፡

አንቀጽ አሥራ አራት

ኦዲተሮች

1. ኦዲተር ወይም ኦዲተሮች በመደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ይሾማሉ፣ ሹመታቸውም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መጽደቅ ይኖርበታል፡፡
2. የመጀመሪያው የማህበሩ ኦዲተር የተመሠከረላቸው በንግድ ሕጉ ቁጥር 369 (1) መሰረት በመስራቾች ጉባኤ የተሾመው ቲ.ኤ.ዋይ ነው፡፡
3. የኦዲተሮች ሥልጣንና ተግባር በንግድ ሕጉ በመተዳደሪያ ደንቡና በሌሎች ተገቢነት ባላቸው ሕጎች የተመለከቱት ይሆናሉ፡፡

አንቀጽ አሥራ አምት

ስለ ማህበሩ ዓመታዊ ሪፖርት

ማህበሩ ዓመታዊ የፋይናንስ ሪፖርቱንና ሌሎች በህግ የሚጠበቁ ሪፖርቶችን ሕጋዊ ማስታወቂያ ማውጣት በሚችሉ በሀገሪቱ በሰፊው በሚዘዋወሩ ጋዜጦች ያወጣል፡፡

አንቀፅ አሥራ ስድስት

የማህበሩ ሂሳብ ዓመት

የማህበሩ ሂሳብ ዓመት እንደ አውሮፓዊያን አቆጣጠር ከጁላይ 1 እስከ የሚቀጥለው ጁን 30 ቀን ነው፡፡

አንቀፅ አሥራ ሰባት

ማህበሩ የተቋቋመበት ጊዜ

ማህበሩ የተቋቋመው ላልተወሰነ ጊዜ ነው፡፡

አንቀፅ አሰራ ስምንት

20/09/13

NATIONAL BANK OF ETHIOPIA

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

1. ይህ መመስረቻ ጽሁፍ በማናቸውም ጊዜ በባለአክሲዮኖች አስቸኳይ ጉባኤ ሊሻሻል ይችላል፡፡
2. ይህ መመስረቻ ጽሁፍ ተፈፃሚነት የሚያገኘው በጠቅላላ ጉባኤ ፀድቆ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ተፈቅዶ በሰነዶች ምዝገባና ማረጋገጫ ኤጀንሲ ከተረጋገጠ በኋላ ነው፡፡

ይህ መመስረቻ ጽሁፍ በአዲስ አበባ ከተማ ተዘጋጅቶ በማህበርተኞቹ ተፈፅሟል፡፡

የመስራች አባላት ስምና ፊርማ

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ፊርማ
1	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]

የፌደራል የሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ ኤጀንሲ

NATIONAL BANK OF ETHIOPIA